

Pátá přednáška z UCPO

Téma:

Účtová třída 3 (dokončení)

Účtování o ostatních pohledávkách

- V účtové skupině Ostatní pohledávky se účtuje o takových pohledávkách, které se přímo nevztahují k pojištění či zajištění a o kterých zároveň nelze účtovat v ostatních účtových skupinách účtové třídy 3. V této účtové skupině se tedy účtuje zejména o:
 - ◆ - pohledávkách za upsaný základní kapitál
 - ◆ - pohledávkách při emisi dluhopisů
 - ◆ - pohledávkách z obchodně-závazkových vztahů
 - ◆ - o směnkách k inkasu a jejich eskontu
 - pohledávkách z poskytnutých provozních záloh
 - ostatních pohledávkách

Př. Pojišťovna poskytla svému klientovi poradenské služby, jejichž hodnota dle faktury činí 10 000 Kč (DPH zanedbáme). Klient uhradil tyto služby pojišťovně směnkou v hodnotě 12 000 Kč. Pojišťovna předložila směnku bance k eskontu, přičemž si banka srazila diskont ve výši 10 %. Po půl roce došlo pojišťovně od banky oznámení, že dlužník směnku uhradil.

Zaúčtujte všechny nezbytné účetní operace.

Řešení:

Nejdříve je nutno zaúčtovat vystavenou fakturu za poskytnuté služby. Ty představují pro pojišťovnu výnos účtovaný jako Ostatní výnosy a zároveň pohledávku za Různými dlužníky.

Následné přijetí směnky se účtuje jako úhrada pohledávky za Různými dlužníky a vznik nové pohledávky z titulu Směnek k inkasu. Rozdíl mezi nominální výší pohledávky a směnky se účtuje jako výnos na účet Ostatní výnosy /samostatný analytický účet/. Eskont směnky se účtuje v nominální hodnotě směnky. Nejprve se účtuje postoupení směnky k eskontu na účtech Pohledávky z eskontovaných CP a odúčtování hodnoty směnky z účtu Směnky k inkasu. Jakmile banka směnku přijme k eskontu, a poskytne tzv. eskontní úvěr, účtuje se vznik eskontních úvěrů v nominální hodnotě směnky na účet Krátkodobé (Dlouhodobé) eskontní úvěry. Sražený diskont představuje náklad pojišťovny účtovaný na účtu Ostatní náklady. Rozdíl mezi poskytnutým eskontním úvěrem a sraženým diskontem je příjem peněz pojišťovny.

Účtování:

3xx – Různí dlužníci

6xx/1 – OV – Tržby za služby

10 000

Vydaná faktura za služby

10 000

10 000

Úhrada faktury směnkou

3xx – Směnky k inkasu

6xx/2 – OV - Úroky

12 000

2 000

Účtování:

3xx – Eskontované pohledávky

3xx – Směnky k inkasu

12 000

PS 12 000

Předložení směnky k eskontu

12 000

Účtování:

3xx – Eskontované
pohledávky

PS 12 000

3xx – Krátk. esk. úvěry

12 000

Oznámení banky o úhradě směnky
12 000 ← → 12 000

Poskytnutí eskontního úvěru po srážce diskontu

5xx/1 – ON - Úroky

1 200

2xx - BÚ

10 800

Účtování o zaměstnancích a zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění

- V této účtové skupině jsou zachyceny závazky a pohledávky pojišťovny vyplývající z pracovně-právních vztahů. Patří sem:
 - ◆ závazky pojišťovny k zaměstnancům ze závislé činnosti (tzv. hrubá mzda),
 - ◆ závazky z vkladů přijatých pojišťovnou od zaměstnanců,
 - ◆ ostatní závazky pojišťovny vůči zaměstnancům,
 - ◆ pohledávky pojišťovny za zaměstnanci,
 - ◆ pohledávky a závazky k institucím sociálního a zdravotního zabezpečení.

Pojišťovna zaměstnává pana Krupičku z Chebu. Za měsíc říjen mu byla přiznána hrubá mzda ve výši 20 000 Kč. Pan Krupička si nechává ze mzdy srážet 500 Kč na penzijní připojištění. Pan Krupička je svobodný, bezdětný a podepsal u pojišťovny prohlášení poplatníka daně z příjmů ze závislé činnosti.

Jak bude vypadat zúčtování jeho hrubé mzdy a jak o něm bude účtovat pojišťovna?

Řešení:

Tak nejprve motivace:

Student ESF, který si neumí zkontrolovat, jestli je mu vyplácena mzda ve správné výši (a jestli ho náhodou někdo neokrádá) je normální žabař a nechápu, co dělá na vysoké škole 😞 😊.

A po motivaci řešení: Z hrubé mzdy se nejprve sráží zdravotní pojištění ve výši 4,5% a sociální pojištění ve výši 8% z hrubé mzdy. Poté se počítá záloha na daň z příjmů ze závislé činnosti. Pokud zaměstnanec má podepsáno prohlášení, má nárok na odečet některých slev na dani (v našem případě 600 Kč na poplatníka). Srážka na platbu penzijního připojištění se provádí až po odečtu všech zákonných položek. Takže výpočet jednotlivých srážek bude vypadat takto:

$$ZP = 0,045 \times 20\ 000 = 900 \text{ Kč}$$

$$SP = 0,08 \times 20\ 000 = 1\ 600 \text{ Kč}$$

Výpočet tzv. zdanitelné mzdy = $(20\ 000 - 900 - 1\ 600 - 600)$
17 500 Kč (zaokrouhlje se na celé 100 Kč nahoru).

17 500 Kč pak představuje část mzdy, která se daní v souladu se zákonem o dani z příjmů. Základ daně do 10 100 Kč se daní 12%, zbytek spadá do druhého daňového pásma, tedy 19%. Daň se tedy spočte takto: $10\,100 \times 0,12 + 7\,400 \times 0,19 = 2\,618$ Kč. Tato částka se níží o slevy na dani, u nás $2\,618 - 600 = 2\,018$ Kč.

Hrubá mzdy se účtuje jako náklad (účty Správní režie NP, ŽP) a zároveň jako Závazek k zaměstnancům ze závislé činnosti, o ZP a SP se účtuje jako o Závazcích k institucím ZP a SP, záloha na daň se účtuje na účet Ostatní přímé daně, a srážky ostatních položek se účtují přes účet Ostatní závazky. No a to co zůstane nesraženo se potom zaměstnanci vyplatí jako tzv. čistá mzda.

Účtování:

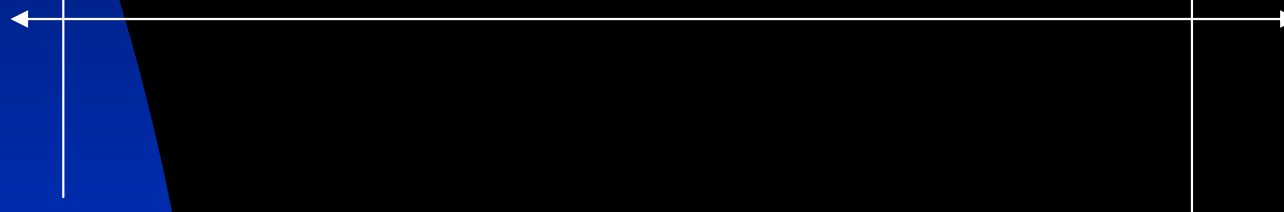
5xx – Správní režie NP (ŽP)

3xx – Závazky k zam. ze ZČ

20 000

Přiznání hrubé mzdy

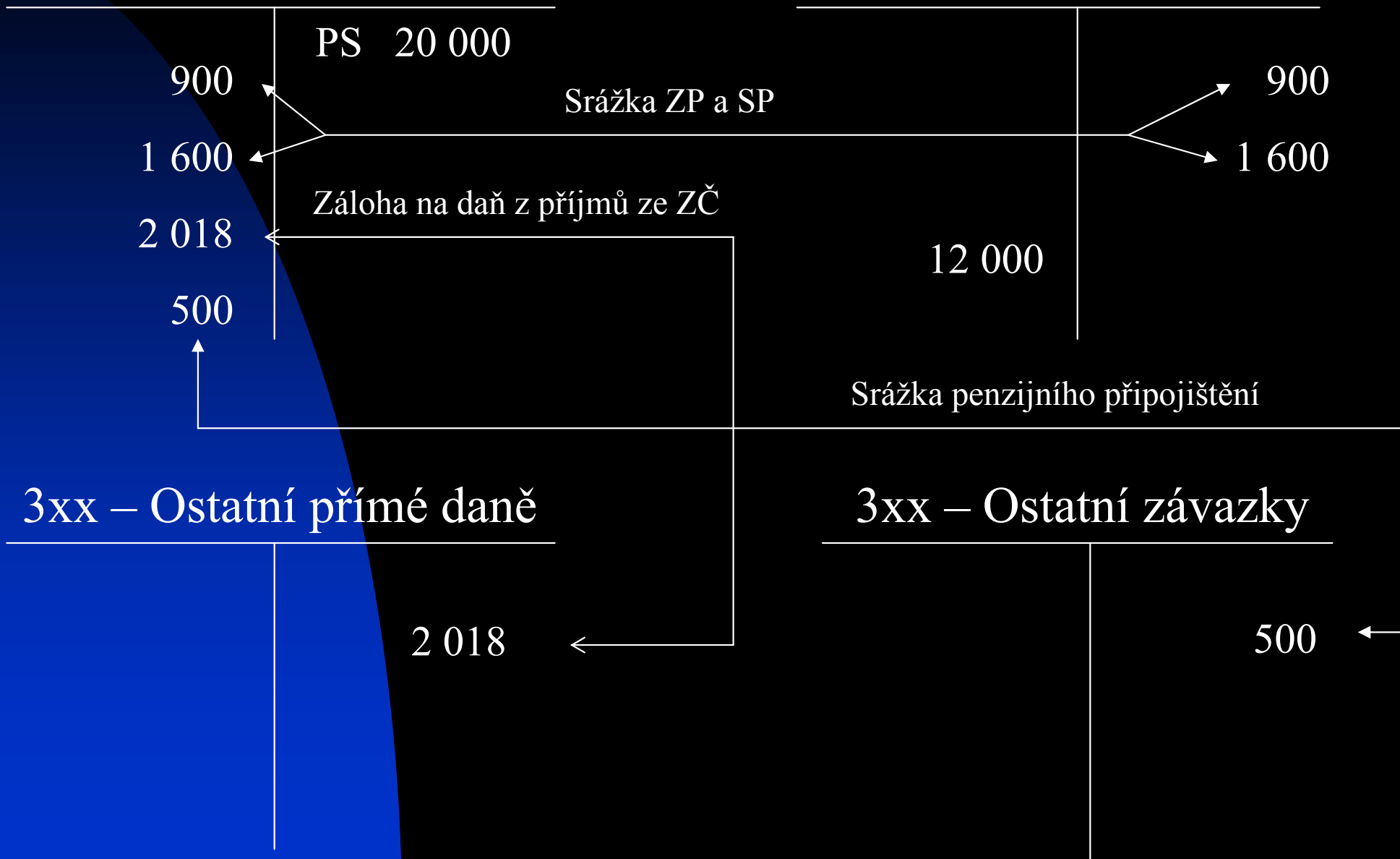
20 000

Účtování:

3xx – Závazky k zam.
ze ZČ

3xx – Zúčtování s
institucemi ZP a SP

Účtování:

2xx - BÚ

3xx – Závazky k zam.
ze ZČ

Σ srážek =
5 018

PS 20 000

Vyplacení čisté mzdy

14 982 ←

→ 14 982

Účtování o ostatních závazcích

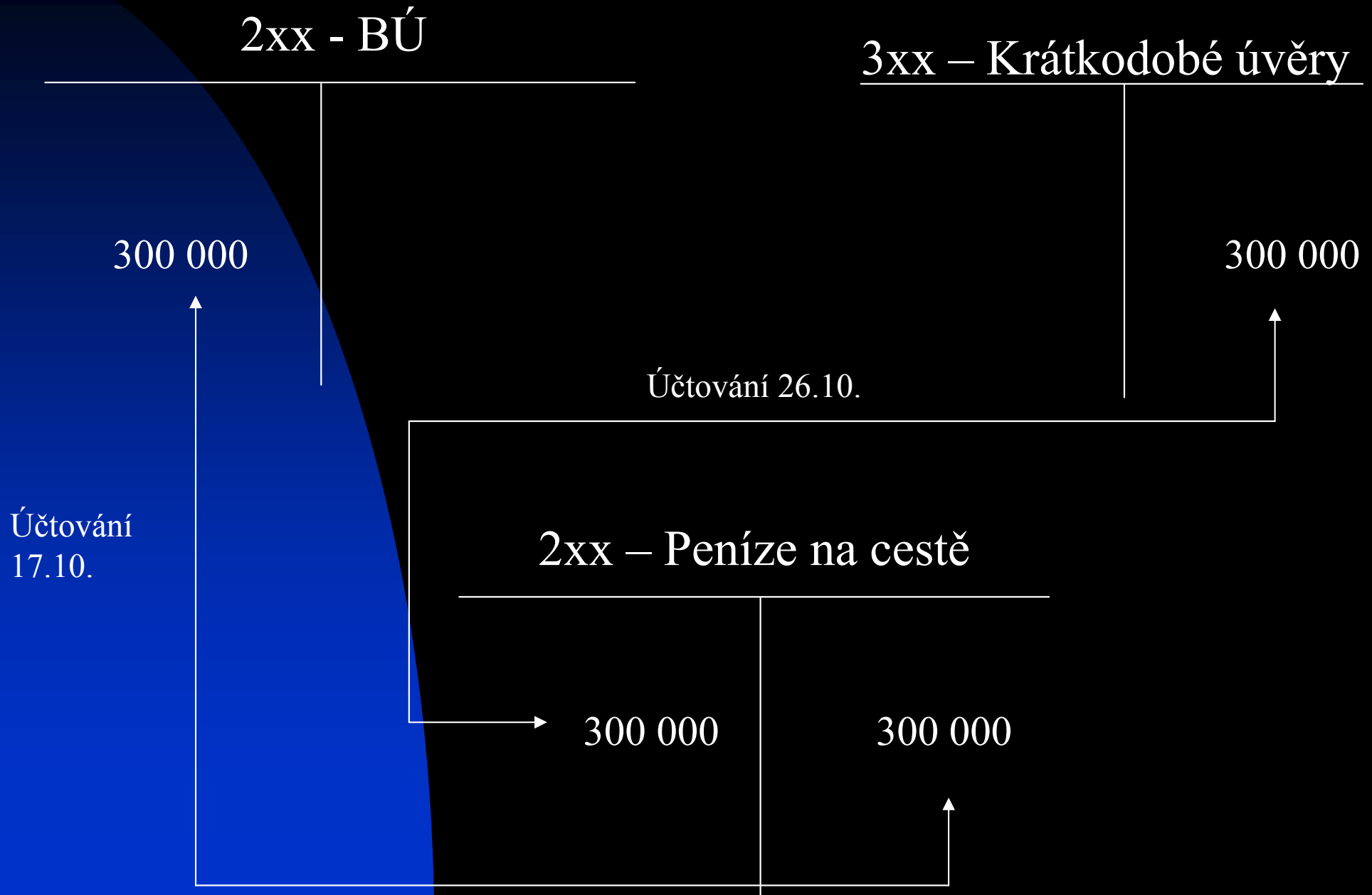
- Účtová skupina Ostatní závazky slouží k účtování ostatních krátkodobých závazků pojišťovny, které nelze zaúčtovat v jiných účtových skupinách účtové třídy 3. Jde např. o:
 - ◆ Závazky z upsaných majetkových účastí,
 - ◆ Emitované dluhopisy (krátkodobé),
 - ◆ Různé věřitele,
 - ◆ Směnky k úhradě,
 - ◆ Eskontní úvěry,
 - ◆ Krátkodobé úvěry,
 - ◆ Přijaté půjčky zaručené dluhopisem,
 - ◆ Přijaté provozní zálohy,
 - ◆ Ostatní závazky.

Pojišťovna obdržela podle výpisu z BÚ dne 17.10. úvěr se splatností 4 měsíce ve výši 300 000 Kč. Výpis z nově otevřeného úvěrového účtu přišel 26.10. **Zaúčtujte.**

Řešení:

Nesmíme zapomenout na účtování prostřednictvím účtu peníze na cestě. Vlastní účtování je již jednoduché.

Účtování:

Zúčtování daní a dotací

- K evidenci daně z příjmů pojišťoven slouží účet 3xx – Daň z příjmů. Na tomto účtu se účtují placené zálohy na daň z příjmů v průběhu roku. Při uzavírání účetních knih se zde vyúčtuje závazek pojišťovny jako poplatníka ze splatné daně za zdaňovací období podle daňového přiznání, a to se souvztažným zápisem na vrub účtu 5xx – Daň z příjmů z běžné činnosti - splatná nebo na vrub účtu 5xx – Daň z příjmů z mimořádné činnosti - splatná (tyto účty spadají do Netechnického účtu v rámci účtové třídy 5 - Náklady).

- Na účtu 3xx – Ostatní přímé daně - se účtují daně, jejichž platbu zajišťuje pojišťovna jako plátce srážkou ve vztahu k třetí osobě, a to souvztažně s příslušným účtem závazků. Jde například o daň z dividend sráženou při jejich výplatě akcionářům, daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Dále se zde účtují jiné přímé daně (např. daň z nemovitostí, silniční daň, daň z převodu nemovitostí, daň dědická a darovací) s výjimkou daně z příjmů. Analytická evidence k tomuto účtu se vede podle jednotlivých daní.

- Účet 3xx – Nepřímé daně a poplatky slouží k zaúčtování daně z přidané hodnoty, spotřební daně (je-li pojišťovna jejich plátcem) a různých poplatků. K tomuto účtu se vede povinně analytická evidence v minimálním členění na:
 - ◆ splatnou daň z přidané hodnoty,
 - ◆ spotřební daně,
 - ◆ ostatní nepřímé daně a poplatky.

Účet 3xx – Dotace ze státního rozpočtu – slouží k zachycení nároku pojišťovny na dotaci ze státního rozpočtu, účet 3xx – Ostatní dotace pak zachycuje nárok pojišťovny na dotaci z jiných zdrojů, než je státní rozpočet. V případě, že se jedná o dotaci na pořízení majetku, je souvztažným účtem účet 4xx – Ostatní kapitálové fondy, v případě, že se jedná o dotaci na úhradu nákladů, je souvztažným účtem účet 6xx – Ostatní výnosy.

Pojišťovně byl darován počítačový server.

Pojišťovna si spočítala, že má platit darovací daň ve výši 5 000 Kč. Ve stejný den dostala oznámení, že obdrží dotaci ze státního rozpočtu na nákup nové provozní budovy ve výši 2 000 000 Kč.

Zaúčtujte.

Řešení:

Darovací daň se zaúčtuje na účty 5xx – Daně a poplatky a 3xx – Ostatní přímé daně. V případě dotace se jedná o dotaci ze státního rozpočtu na pořízení majetku, takže příslušnými účty budou účty 3xx – Dotace ze státního rozpočtu a 4xx – Ostatní kapitálové fondy.

Účtování:

5xx – Daně a poplatky

3xx – Ostatní přímé daně

5 000

Předpis darovací daně

5 000

3xx – Dotace ze SR

4xx – Ostatní kapitálové fondy

2 000 000

Oznámení o poskytnutí dotace

2 000 000

Účtování na přechodných účtech aktiv a pasiv

V účtové skupině 3x – Přechodné účty aktiv a pasiv se sledují:

- - účty časového rozlišení
- - dohadné účty aktivní a pasivní
- - účet vnitřního zúčtování

Zásadním kritériem pro účtování účetních případů časového rozlišení je skutečnost, že je znám jejich titul neboli věcné vymezení, jejich konkrétní výše a období, kterého se týkají. Všechna uvedená kritéria musí být splněna současně.

- Další skupinou účetních případů účtovaných na účtech účtové skupiny **Přechodné účty aktiv a pasiv** jsou dohadné položky. Na účtech 3xx – Dohadné účty aktivní nebo 3xx – Dohadné účty pasivní se účtují při sestavování účetní závěrky položky, které nelze vyúčtovat jako obvyklé pohledávky nebo závazky z důvodu jejich dohadné výše.

- Posledním nezbytným účtem této skupiny je účet **Vnitřní zúčtování**. Na účtu 3xx – Vnitřní zúčtování - se účtuje o vztazích mezi jednotlivými vnitřními organizačními jednotkami pojišťovny (pobočkami, závody a centrálou pojišťovny) v závislosti na zvoleném stupni decentralizace účetnictví. Tento účet při uzavírání účetních knih nemá zůstatek.